

Sikerrel zárult az energiatakarékos életmód kísérlet

Napjainkban a klímaváltozás miatt egyre súlyosabb kihívásokkal kell szembenéznünk. Bár vannak elfogadott klímavédelmi és fenntartható energetikai célok, a jelenlegi változások túl lassúak és kisléptékűek ahhoz, hogy az energiarendszer belátható időn belül fenntarthatóvá váljon. Egyre nyilvánvalóbb, hogy az energetikai célok elérését jelentősen befolyásolják végső energiafogyasztási szokásaink és a szokásokat befolyásoló tényezők összetett rendszere. Mivel a végső energiafogyasztás harmadáért felelősek, **a háztartások fontos szerepet játszanak az energiarendszer átalakításában**, ezért ideje, hogy megkérdőjelezzük az otthoni energiahasználattal kapcsolatos normáinkat és szokásainkat.

Az EU Horizont 2020 támogatásával megvalósuló [ENERGISE](#) projekt, melynek magyar partnere a gödöllői GreenDependent Intézet, az energiafogyasztással kapcsolatos társadalmi és kulturális hatások mélyebb szintű megértését kívánja elérni. A projekt keretében nyolc országban **több mint 300 háztartás vett részt a 2018. szeptember-december között megvalósult Energia Élő Laborokban**. Magyarországot Gödöllő városa képviselte, itt 41 család vett részt a programban. A háztartások 2018 nyarán jelentkeztek, és a kísérletbe végül a megadott kutatói szempontoknak megfelelő háztartások kerültek be. A résztvevők két fő kihívást vállaltak:

- **a mosási kihívást**, melyben a heti mosások felére csökkentését; valamint
- **a fűtési kihívást**, melyben a beltéri hőmérséklet 18 °C-ra történő mérséklését kísérelték meg.

A kihívások azt a célt szolgálták, hogy “megzavarják” a háztartások mindennapos mosási és fűtési szokásait. Ezáltal a kutatói csapat és maguk a résztvevők is jobban megérthetik a mindennapi energiahasználathoz kötődő társadalmi normák, készségek, kompetenciák, valamint anyagi és infrastrukturális tényezők szerepét.

A kihívások teljesítésében sokféle módszer és eszköz segítette az Energia Élő Labor résztvevőket. A mosási kihívással kapcsolatban például egy fogyasztásmérő segítségével mosási naplót vezettek

minden mosásukat rögzítve, mosási kihívás csomagot kaptak benne a mosások elkerülését segítő hasznos eszközökkel (kötény, folttisztító, fogas, ruhakefe stb.), és természetesen [energiatakarékos mosási tippekkel](#).

Ezen kívül a társadalmi normákat, készségeket és anyagi infrastruktúrákat feltérképező interjúk és fókuszcsoportos találkozók, valamint a heti kérdőívek segítségével lehetőség nyílt rá, hogy a résztvevő háztartások visszajelzést kaphassanak az egész folyamatról.

Az Energia Élő Labor 2018. decemberben ért véget, de a résztvevők mérőóráikat még további 3 hónapon keresztül is leolvasták, amelynek végén egy kérdőívet is kitöltöttek, hogy a kutatók az új szokások beépüléséről is képet kapjanak.

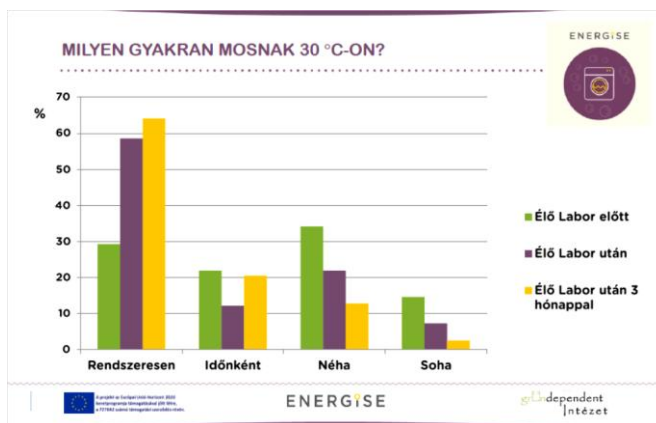
A főbb magyar eredményeket a GreenDependent Intézet a múlt hétvégén rendezett közösségi Energia Élő Labor záró rendezvényen tette közzé.

A rendezvényen a városvezetés nevében Pelyhe József alpolgármester köszöntötte a résztvevőket, és köszönte meg nemzetközi szinten is említésre méltó elkötelezettségüket a program iránt. Az alpolgármester úr kiemelte azt is, hogy a lakosság erőfeszítései mellett érdemes megemlíteni az önkormányzat energiahatékonyság terén tett lépéseit, például a hatékony közvilágítás kialakítását.

A köszöntőt követte az Energia Élő Laborban részt vett 41 háztartás eredményeinek ismertetése. A legfontosabb kiemelni azt, hogy **mind a mosás, mind a fűtés területén nagyon sok változás történt:**

- változtak a szokások, napi rutinok (pl. a hordás hossza helyett - ami nem feltétlen jelent koszos ruhát -, inkább a kellemetlen szag vagy foltok miatt mostak a résztvevők);
- változtak az elvárások (pl. az Élő Labor előtt ideálisnak tartott beltéri, nappali hőmérséklet 22-23 °C-ról 20-21 °C-ra csökkent);
- változott az, ahogy a mosógépet és fűtésrendszert használták a résztvevők: pl. a fogyasztásmérő segítségével a résztvevők kiderítették, melyek náluk a legtakarékosabb programok, és ezután ezeket használták;
- csökkent a mosások száma, hőmérséklete, és a legtöbb helyen a beltéri hőmérséklet is;
- végül csökkent a mosásra és fűtésre fordított energia mennyisége, és így a klímaváltozás szempontjából káros üvegházhatású gázok kibocsátása.

Jó hír, hogy **több résztvevőnek is sikerült mosásainak számát 50%-kal csökkentenie, sőt, olyanok is voltak, akiknél a belső nappali átlaghőmérséklet 19,5 °C alá csökkent.**

Előző évi fogyasztásukhoz képest az **Élő Labor résztvevői az Élő Labor végéig átlagosan 10 %-kal csökkentették összes energiafogyasztásukat.** Ám a változás és fogyasztás-csökkentés a program végével nem állt meg: a 3 hónappal később kitöltött kérdőívek és a folyamatos mérőóra-leolvasás tanulságai szerint tovább folytatódott, és az **átlagos megtakarítás 15%-ra emelkedett.**

Napi szokásinkat tehát képesek vagyunk megváltoztatni, és így, beruházás nélkül is jelentős energia-megtakarítást tudunk elérni. Ezt az Élő Labor résztvevők a rendezvényen megünnepelték, a program szemléletének megfelelően klímabarát (helyi, szezonális, kevés húst tartalmazó, lehetőség szerint bio és fairtrade) ételekkel, zenével és tánccal, és az Élő Labor események karbon-lábnyomát semlegesítendő 160 őshonos gyümölcsfa ültetésével.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:

Ha többet szeretne megtudni a Magyarországon megvalósult Élő Laborokról, látogasson el a magyar nyelvű ENERGISE oldalra: <http://energise.hu/node/90>

SAJTÓKAPCSOLAT

Vadovics Edina, GreenDependent Intézet
info@greendependent.org // 20 512 1887

gr^üIndependent
Intézet

A projekt az Európai Unió Horizont 2020 keretprogramja támogatásával jött létre, a 727642 számú támogatási szerződés révén.

A dokumentum tartalmáért kizárólag a szerzők felelősek; az nem szükségszerűen tükrözi az Európai Unió nézeteit. Sem az Innovációs és Hálózati Projektek Végrehajtó Ügynöksége (INEA), sem az Európai Bizottság nem vonható felelősségre a fenti információk használatából eredő bármilyen károkozás miatt.

